

Babišův útok na neveřejné školy je ekonomický nesmysl. Stát by kolaps kapacit stál až 200 miliard, varuje ODS

8.9.2026 - Renáta Zajíčková | Občanská demokratická strana

Výroky premiéra Andreje Babiše, kterými zpochybnil státní příspěvky pro soukromé a církevní školy, představují elementární nepochopení fungování českého vzdělávacího systému. Stínová ministryně školství za ODS Renáta Zajíčková varuje, že případné škrty v tomto segmentu by nevedly k žádným úsporám, ale naopak k okamžitému kolapsu kapacit a stomiliardovým nákladům pro veřejné finance. Babišova vláda podle ODS opět dokazuje svou bezradnost: přestože generuje obří schodky a v resortu školství již dnes chybí 50 miliard korun, hledá další škrty na úkor dětí a rodičů.

Stínová ministryně školství Renáta Zajíčková se důrazně staví na stranu rodičů a žáků: *„Představa pana premiéra, že podpora neveřejných škol je jakousi volitelnou charitou, je zcela mylná. Rodiče dětí na soukromých a církevních školách jsou řádní daňoví poplatníci. Platí daně úplně stejně jako všichni ostatní a mají nezadatelné právo na to, aby státní příspěvek následoval jejich dítě bez ohledu na zřizovatele. Tyto školy jsou podle školského zákona plnohodnotnou součástí vzdělávací soustavy a naplňují nezpochybnitelný veřejný zájem.“*

Zrušení příspěvků by stát stálo stovky miliard

Neveřejné školství v České republice dnes není okrajovou záležitostí. Vzdělává přes 140 tisíc dětí, na středních školách zajišťuje 17 % celostátní kapacity a v regionech pod největším demografickým tlakem, jako je Praha, supluje dokonce více než třetinu kapacit. Žák na soukromé škole navíc stojí státní rozpočet prokazatelně méně než žák ve škole veřejné, protože část nákladů na sebe dobrovolně přebírají rodiče.

„Pokud by vláda soukromé a církevní školy odstříhla od financování, mohlo by to vést k jejich zániku. Až 140 tisíc dětí by musel nově obsloužit přímo stát. Výstavba odpovídajících nových kapacit by si okamžitě vyžádala investice ve výši až 200 miliard korun. A provozní úspora? Efekt by byl zcela opačný. Stát by tyto děti následně vzdělával za znatelně vyšší jednotkové náklady ve veřejné síti. Celá tato úvaha je fiskálním amatérismem,“ vysvětluje Renáta Zajíčková.

ODS v této souvislosti upozorňuje, že pokud by stát chtěl rodiče dětí v neveřejných školách připravit o nárok na vzdělávací příspěvek, musel by jim současně nabídnout výrazné daňové úlevy, aby tito občané neplatili vzdělávání svých dětí dvakrát – jednou v daních a podruhé na školném. V současném modelu si ve školném pouze připlácejí za další služby a často i vyšší kvalitu výuky.

Ohrožení konkurenceschopnosti a vnitřní bezpečnosti

Postup vládní koalice ilustruje hlubokou krizi koncepčního řízení státu. Navzdory slibům z vládního programového prohlášení i hospodářské strategie chybí v rozpočtu školství na příští rok přibližně 50 miliard korun a střednědobé výhledy signalizují deficit školství ve stovkách miliard.

„Vláda v době hospodářského růstu seká astronomické deficity, ale na vzdělávání jí peníze nezbyývají. Hledat v této situaci úspory právě ve školství je přímým ohrožením naší mezinárodní konkurenceschopnosti. V době, kdy Evropa čelí bezpečnostním výzvám a hybridní válce, je

systematické podfinancování školství a snižování vzdělanosti společnosti přímým podkopáváním vnitřní bezpečnosti státu,” zdůrazňuje Zajíčková.

Útok Andreje Babiše na soukromé a církevní školy je v jádru útokem na soukromé vlastnictví a svobodu volby. Snaha zlikvidovat alternativu a posílit státní monopol má velmi neblahou historickou pachuť – přesně takto systematicky útočili na vzdělanost a svobodné školství komunisté po roce 1948. Zarážející je podle stínové ministryně také role samotného ministra školství: *„Ministr Robert Plaga dnes stojí na samém konci řady odborníků, kteří s premiérem školství konzultují. O plánech premiéra na zásahy do rozpočtu se ministr dozvídá až na tiskových konferencích a omezuje se na pasivní komentáře ex post. Školství potřebuje silné vedení, které rozumí ekonomické realitě a dokáže hájit práva rodičů a dětí,”* uzavírá Renáta Zajíčková.

<https://www.ods.cz/clanek/28804-babisuv-utok-na-neverejne-skoly-je-ekonomicky-nesmysl-stat-by-kolaps-kapacit-stal-az-200-miliard-varuje-ods>